

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering : 14 december 2017

Onderwerp : Doorontwikkeling regionale samenwerking Achterhoek

Voorgestelde beslissing:

1. In te stemmen met voorgestelde doorontwikkeling van de regionale samenwerking zoals geformuleerd in bijlage 1 'De Achterhoek werkt door' versie 4 oktober 2017, met inachtneming van de binnen het Algemeen Bestuur (AB) besloten amendementen, zie bijlage 2.
2. Het AB opdracht te geven voor een verdere uitwerking van 'De Achterhoek werkt door' en hierbij de gemaakte opmerkingen zoals genoemd in bijlage 2 te betrekken en deze uitwerking voor te leggen aan de Achterhoekse colleges en raden.
3. De kanttekening van het college en de raad in te brengen bij het AB van de regio.

Aanleiding

Al langer wordt in de regio Achterhoek nagedacht over het versterken van de samenwerking in de Achterhoek. Welke onderwerpen binden ons, waar liggen gezamenlijke prioriteiten en hoe kunnen we ons samen sterk maken. Wellicht herkent u onderstaande onderdelen van het proces van de afgelopen jaren.

- Traject Liesbeth Spies: Uitvoeringsagenda2.0
- Bestuurskrachtonderzoek Provincie Gelderland
- Strategische Focus: Smart Industrie
- Rapport BMC: Samenwerkingskracht in de Achterhoek, mei 2017

Na een intensief traject met gemeenteraden, collegeleden en de regionale samenwerkingspartners ligt er een globale visie op de dingen die we als Achterhoek écht samen willen doen. Dit traject is juni 2016 in gang gezet door het AB van de Regio Achterhoek.

In deze fase ligt er een uitwerking op hoofdlijnen van de manier waarop we die samenwerking willen organiseren. Zie voor de verdere uitwerking 'De Achterhoek werkt door' (bijlage 1). Dit is nadrukkelijk nog geen uitgewerkt stuk. Nadat de gemeenteraden met deze richting hebben ingestemd, kan dit vertaald worden in een gewijzigde samenwerkingsregeling en een voorstel tot een begrotingswijziging.

De beoogde samenwerking gaat uit van ondernemers, overheid en maatschappelijke organisaties als gelijkwaardige partners met een gezamenlijk doel voor de Achterhoek: een economisch sterke, vitale Achterhoek waar het voor iedereen mooi en goed leven en werken is.

De samenwerking faciliteert ontmoeting en helpt vertrouwen tussen en binnen de 30's te versterken. Dit betekent dat de samenwerkingscultuur van belang is. Partijen werken vanuit vertrouwen en met een regionale lange termijn blik samen, en gunnen elkaar wat. De samenwerking is inhoudelijk gedreven, het belang van focus wordt onderschreven. Ook maakt de samenwerking het mogelijk massa te maken buiten de Achterhoek en een serieuze gesprekspartner te zijn voor externe partners. Met name voor de economische profilering is het 'sterke merk' dat de Achterhoek is, van groot belang. Dit willen we gebruiken en sterker inzetten, zowel in Arnhem, Den Haag, Brussel en Duitsland.

Het voorstel dat nu voorligt gaat uit van een partner samenwerking tussen de overheid, het onderwijs, de ondernemers en maatschappelijke organisaties in de Achterhoek. Via de Achterhoek Board sturen overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties gezamenlijk op de Visie voor de Achterhoek richting 2030. De Achterhoekse raden komen meer aan het stuur in de samenwerking; via het Achterhoekse Radenforum sturen zij op de inhoud van de samenwerking.

Een triple helix samenwerking over de hele breedte van de samenwerkingsagenda is uniek in Nederland. Daarmee profileert de Achterhoek zich ook bestuurlijk als voorloper op de ontwikkelingen in onze huidige netwerksamenleving.

Wat wordt met beslissing bereikt

- Een efficiënte en slagkrachtige regio Achterhoek.

Argumenten om in te stemmen met voorgestelde beslissing(en)

1.1 Een sterke niet vrijblijvende regionale samenwerking tussen de 3 O's met een duidelijke focus zorgt voor een krachtige Achterhoek, waarbij het geheel meer is als de som der delen.

1.2 De voorgestelde samenwerking is een evolutie van de huidige samenwerking. De samenwerkingsstructuur is duidelijker en de gemeenteraden worden (via het Achterhoeks Radenforum) vroegtijdig bij de plannen en de te bereiken resultaten betrokken. Dit zorgt voor een groter (politiek) draagvlak, zonder dat er een extra bestuurslaag wordt geïntroduceerd. Er worden geen gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden naar het radenforum gemandateerd.

1.3 Ook de rol en taken van het Algemeen Bestuur van Regio Achterhoek zijn nu duidelijk afgebakend. De Achterhoek Board krijgt een sterke en breed gedragen rol die ook buiten de Achterhoek zeggingskracht heeft.

1.4 De gekozen focus/het jaarplan wordt uitgevoerd via thematafels die naar bevind van zaken breed (vanuit de verschillende O's) worden samengesteld. Dit biedt duidelijkheid en flexibiliteit. Er kunnen daarnaast, indien gewenst, nog andere samenwerkingsvormen, zoals de huidige portefeuillehouders overleggen, blijven bestaan, maar deze vallen dan niet meer onder de focus van de Achterhoek Board en het Radenforum. Bij de thematafels wordt gestuurd op een brede consensus, maar dit is niet per se noodzakelijk om voortgang te boeken.

Kanttekeningen

1.1 Het voorstel 'De Achterhoek werkt door' omvat verschillende voorstellen

In het voorstel staan verschillende voorstellen verwerkt, die deels nog uitgewerkt moeten worden. Instemmen met het voorstel betekent dat u ook opdracht geeft om te komen met een voorstel over:

- Een gewijzigde opdracht aan de GR Regio Achterhoek (programma-management) en daarmee samenhangend een wijziging van de GR.
- Een verhoging van de inwonerbijdrage aan de Regio Achterhoek (indicatief € 2,00 per inwoner)
- Het afschaffen van de veto-stem. In de huidige situatie kan één gemeente een voorstel tegenhouden met een tegenstem. Dat verandert volgens het voorstel dat nu voorligt.

1.2 Het AB van de Regio heeft een aantal amendementen bij het voorstel geplaatst

Het AB heeft op 4 oktober jl. ingestemd met het voorstel zoals geformuleerd in de notitie 'De Achterhoek werkt door', hierbij is geamendeerd op de volgende punten:

a. Onafhankelijk voorzitter

Het AB amendeert het stuk op de onafhankelijk voorzitter. Hiervan geeft het AB aan dat zij graag een voorzitter uit eigen geledingen ziet. Deze rol zien zij weggelegd voor de burgemeester van Doetinchem.

b. Rol Achterhoeks Radenforum

Het stuk is nu nog niet duidelijk genoeg over de rol en naamgeving van het Achterhoeks Radenforum. De interpretatie van het AB is als volgt: Het Achterhoeks Radenforum is nadrukkelijk geen vierde bestuurslaag, er worden geen mandaten van de gemeenteraden naar het Achterhoeks Radenforum gemandateerd. Het Radenforum stemt wel in met de inhoud van de Achterhoekse samenwerking, rondom de meerjarenvisie en de jaarplannen. Ook is het Achterhoeks Radenforum een plek voor ontmoeting en biedt het de mogelijkheid de gemeenteraadsleden vooraan in het proces te betrekken.

c. Thematafels

Op een aantal inhoudelijke thema's is zorg over het opheffen van de portefeuillehouders overleggen. In de komende maanden zal verder worden uitgewerkt welke inhoud onder een thematafel valt en wanneer gemeentelijke afstemming voldoet, bijvoorbeeld rondom wettelijke taken. In dat laatste geval kan intergemeentelijk gewerkt worden met portefeuillehouders overleggen, deze worden niet door de Regio-organisatie ondersteund.

In de uitwerking van de thematafels en de ondersteuning vanuit de Regio is het verzoek nog eens goed te kijken naar de ondersteuning van de samenwerking met Duitsland.

d. Financiële bijdrage gemeenten

Bij een nieuwe opdracht voor de Regio Achterhoek hoort ook een financiële vertaling. De voorlopig genoemde € 2 verhoging van de inwonerbijdrage geeft hiervoor een richting. Het AB geeft aan op dit punt formeel te willen besluiten op het moment dat hiervoor een deugdelijke onderbouwing voorligt. Participatie vanuit de andere O's moet zich ook financieel vertalen, bijvoorbeeld via een investeringsfonds. De middelen die op dit moment al worden ingezet door de Stuurgroep worden bij de uitwerking van het financieel voorstel betrokken.

1.3 Kanttekeningen gemaakt door het college van de gemeente Oude IJsselstreek

a. Achterhoekse radenforum.

De frequentie van de bijeenkomsten moet hoger zeker in de beginjaren, gelet op gewenning en groei van vertrouwen en politieke legitimatie

b. Thematafels

- Voorzitters van de thematafels worden niet benoemd vanuit de Board, maar kiezen uit hun midden hun eigen voorzitter.
- Er moet een uitwerking komen met betrekking tot de relatie van de raad met de thematafels, dit in het kader van de controlerende taken van de raad.

c. WGR Regio Achterhoek

- Wat zijn de gevolgen van de nieuwe werkwijze voor de WGR Achterhoek?
- Wat is de rol, wat zijn de taken en wat is de samenstelling van het AB in de nieuwe werkwijze?

d. Planning.

Gelet op de nog uit te werken punten, de mogelijke wisselingen van bestuurders naar aanleiding van de komende gemeenteraadsverkiezingen, lijkt het reëel om de nieuwe werkwijze niet eerder in te voeren dan 1 juli 2018.

e. Evaluatie.

In het voorstel "De Achterhoek werkt door" is geen voorstel over evaluatie opgenomen. Wij stellen voor om het AB van de Regio opdracht te geven de nieuwe werkwijze na een periode van 2 jaar te evalueren (heeft de nieuwe werkwijze geleid tot de gewenste verbeteringen in de regionale samenwerking) en die evaluatie voor te leggen aan de gemeenteraden. Daarvoor een onafhankelijke partij opdracht te geven.

Kosten, baten, dekking

De financiële consequenties volgen bij de verdere uitwerking. Verwachting is dat het leidt tot een verhoging van de inwonerbijdrage van (indicatief) Euro 2,00 per inwoner. De inwonerbijdrage op dit moment is € 4,47. In de nieuwe situatie wordt dit € 6,47. Besluitvorming door het AB van regio is op dit punt uitgesteld, totdat het DB regio dit met een nadere onderbouwing heeft uitgewerkt.

Uitvoering

Planning volgens AB

Wat	Wie	Wanneer
Toelichting aan raden op voorstel 'De Achterhoek werkt door'	DB Regio Achterhoek	Tussen 5 en 31 oktober
Besluitvorming raden over 'De Achterhoek werkt door'	Gemeenteraden	November- december
Uitwerking regeling en begrotingswijziging	DB Regio Achterhoek	Oktober- december
Besluitvorming in AB	AB regio Achterhoek	Na besluitvorming gemeenteraden
Besluitvorming over gewijzigde regeling en begrotingswijziging	Colleges en gemeenteraden	Na besluit AB

Bijlagen

1. Voorstel 'De Achterhoek werkt door'.
2. Overzicht Amendementen

Burgemeester en wethouders,

M.J.F. Verstappen
Secretaris

O.E.T. van Dijk
Burgemeester

Raadsvergadering d.d. 14 december 2017

- conform voorstel
- zonder hoofdelijke stemming
- met algemene stemmen
- stemmen voor stemmen tegen

- aangenomen
- aangenomen met amendement
- aangehouden
- verworpen
- ter vergadering uitgereikt bij agendapunt
- in handen B&W gesteld
- opmerkingen/toezeggingen:
-